

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7P/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2719200879
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:2719200879.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: X. I., P. XX.XX.XXXX dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: T. I., P. XX.XX.XXXX, Y. D.. X. XX, XXX XX L. N. H. H., P. XX.XX.XXXX, Y. P. XX. I. XXXX, XXX XX I., Č. Z., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

r o z h o d o l :

Súd zvyšuje výživné otcovi na mal. X. zo sumy 33,19 eur na sumu 52 eur mesačne s účinnosťou od 18.6.2019, ktoré je splatné k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred od právoplatnosti tohto rozsudku.

Nedoplatok na zročnom výžinom za obdobie od 18.6.2019 do 31.10.2019 v sume 83 eur, súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky počínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 8P/117/2005 - 68 zo dňa 25.6.2007 v časti o výške výživného.

Súd nepriznáva žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 18.06.2019 domáhala zvýšenia výživného na mal. X. zo sumy 33,19 eur na sumu 150 eur, s účinnosťou od podania návrhu na súd. Návrh odôvodnila tým, že od posledného určenia výživného uplynulo 12 rokov a došlo k podstatnej zmene pomerov, zvýšili sa výdavky na štúdium dieťaťa, na jeho výchovu a ošatenie .

2. Matka na podanom návrhu trvala. Otec nebol na pojednávaní prítomný, svoju neúčasť ospravedlnil, súhlasil konať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti a s podaným návrhom nesúhlasil. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa nebol na pojednávaní prítomný, svoju neúčasť neospravedlnil a nežiadal odročit termín pojednávania.

3. Súd vykonal dokazovanie pripojeným spisom Okresného súdu Skalica sp. zn. 7P/9/2015, rodným listom dieťaťa, potvrdeniami o príjme matky za rok 2017 a 2018, písomným vyjadrením sestry otca zo dňa 04.10.2019, správou Mestského úradu L. zo dňa 07.10.2019, podaním Okresnej správy sociálneho zabezpečenia L. zo dňa 08.10.2019, potvrdením od zamestnávateľa otca, písomným vyjadrením otca spolu s oznámením o vykonávaní zrážok, Dohodou o vykonaní práce zo dňa 11.10.2019, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Naposledy bolo výživné na mal. X. upravené rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 8P/117/2005 - 68 zo dňa 25.06.2007 (právoplatný dňa 26.07.2007). Predmetným rozsudkom súd zveril mal. Tomáša do starostlivosti matky a otcovi určil výživné na maloletého vo výške 1 000 Sk (33,19 eur) mesačne. Matka v tom čase poberala od 01.09.2004 do 31.08.2005 rodičovský príspevok vo výške 4 110 Sk mesačne, od 01.09.2005 vo výške 4 230 Sk mesačne a neskôr vo výške 4 440 Sk mesačne. Od 01.02.2007 do 31.01.2008 pracovala na dobu určitú a dosahovala príjem vo výške 11 000 Sk. Otec bol v čase od 24.10.2006 do 27.03.2007 vo výkone trestu odňatia slobody a od 09.05.2007 pracoval vo firme Eismann Group Automotive Slovensko, s.r.o., kde jeho príjem dosahoval sumu vo výške 13 800 Sk v hrubom.

5. V súčasnosti matka dieťaťa nezmenila svoj osobný stav. Otec maloletého sa zdržiava v Českej republike, kde príležitostne pracuje a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. O. H., P.. XX.XX.XXXX.

6. Matka mala podľa potvrdenia od zamestnávateľa za rok 2017 netto mesačný príjem cca 15 743 Kč (617 eur) a za rok 2018 vo výške 16 033 Kč (628 eur). Tiež poberá rodinné prídavky cca 23 eur mesačne. Matka býva s mal. X. v dvojizbovom mestskom byte, kde platí nájom vo výške 271,77 eur, elektrinu vo výške 51,90 eur. V spoločnej domácnosti s nimi býva priateľ matky, ktorý zarobí cca 20 000 Kč.

7. Zo správy Mestského úradu L., oddelenie registra vodičov a vozidiel zo dňa 07.10.2019 mal súd preukázané, že otec nie je evidovaný ako vlastník a prevádzkovateľ cestného vozidla. Podľa vyjadrenia Okresnej správy sociálneho zabezpečenia L. zo dňa 08.10.2019 bol otec v evidencii zamestnancov od 01.02.2019 do 25.03.2019 u zamestnávateľa E. L., IČO: 13 060 899 a zároveň nie je a nebol v evidencii samostatne zárobkovo činných osôb.

8. Podľa potvrdenia predchádzajúceho zamestnávateľa otca bol jeho netto príjem vo februári 2019 vo výške 11 878 Kč (465,02 eur) a v marci 2019 vo výške 5 068 Kč (198,41 eur). Otec v rámci vyjadrenia uviedol, že platí výživné aj na druhého syna Lukáša, ale konkrétnu sumu neuviedol.

9. Otec doručil súdu dňa 30.10.2019 písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že matkou požadovaná výška výživného v sume 150 eur je vysoká. Po vykonaní zrážok mu ostáva minimálna mzda vo výške 13 350 Kč (522,65 eur) a z tejto sumy ešte platí výživné na druhého syna O. H., P.. XX.XX.XXXX. Podľa vyjadrenia otca mu ostatne po zaplatení všetkých exekúcií minimum na zaplatenie bývania a stravy, pri výške výživného 150 eur by ostal na ulici. K vyjadreniu doručil otec ak Dohodu o vykonaní práce zo dňa 11.10.2019, v zmysle ktorej ba mal v období od 11.10.2019 do 29.11.2019 vykonávať pomocné práce v sklade s hodinovou mzdou brutto vo výške 130 Kč.

10. Z obsahu portálu www.minimalnamzda.sk/cesko.php mal súd preukázané, že minimálna mzda v českej republike je v roku 2019 vo výške 13 350 Kč (522,65 eur).

11. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Zo zákona o rodine vyplýva, že vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať - je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni, zákon totiž neustanovuje rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Zo zákona o rodine vyplýva, že vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať - je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni, zákon totiž neustanovuje rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťa

18. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine sa právo na výživné nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Predmetom sporu je zvýšenie výživného na maloleté dieťa otcovi zo sumy 33,19 eur na sumu 150 eur mesačne, s účinnosťou od podania návrhu.

25. Pri skúmaní dôvodov navrhovateľky na zvýšenie výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby oprávneného (dieťa) i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca). Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda otca, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povolaním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. Zmenou pomerov môže byť subjektívna okolnosť na strane povinného, resp. okolnosť na strane oprávneného alebo objektívna, a to vývoj životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania a súd musí obligatórne skúmať jej príčiny. Takisto ňou môže byť dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov, atď. Zmena výšky výživného alebo jeho úplne zrušenie je vo všeobecnosti možné najskôr od času, kedy došlo k zmene pomerov. Tieto všetky skutočnosti súd vzhľadom na dôvody návrhu zisťoval.

26. Vzhľadom na charakter návrhu súd vykonal porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania na základe vykonaného dokazovania. Samotná zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená subjektívnymi okolnosťami na strane povinného, či oprávneného alebo objektívne, napr. vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 Zákona o rodine už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného.

27. Súd skúmal zmenu pomerov, ktorá nastala za cca 12 rokov, ktoré uplynuli od poslednej úpravy výživného na strane maloletého X.a i na strane rodičov, lebo vtedy sa naposledy zisťovali pomery rodičov. Súd zistil, že S. X. došlo k podstatnej zmene pomerov v tom, že úmerne veku vyrástol, navštevoval materskú škôlku, navštevuje (v čase rozhodnutia súdu) už 9. ročník ZŠ, zvýšili sa výdavky na jej ošatenie, stravu a hygienu, v škole sa stravuje. S prípravou na strednú školu sú zvýšené výdavky

na povinné učebnice, školské pomôcky, exkurzie i povinné zaplatenie ZRPŠ, ktoré sa platí každý rok. Nemá zdravotné problémy. Navštevuje neplatené krúžky florbalu a futbalu, s čím má výdavky len na cestovanie na tréningy do obce U..

28. Ani jeden z rodičov dieťaťa svoj osobný stav nezmenil. Matka dieťaťa nemá inú vyživovaciu povinnosť, otec má vyživovaciu povinnosť ešte k mal. O., P. XX.X.XXXX, žiakovi 1. ročníka ZŠ, na ktorého zasiela výživné.

29. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že u oboch rodičov došlo k zmene pomerov oproti roku 2007 nielen v zmene výšky príjmu ale otcovi vznikla aj ďalšia vyživovacia povinnosť. Matke sa zvýšil príjem z 11 000 Sk na 16 033 Kč (628 eur). Otcovi sa príjem zvýšil z 13 800 Sk na sumu 13 350 Kč (522,65 eur). Súd mal v konaní preukázané, že otec bol dlhodobo nezamestnaný, v súčasnosti pracuje len na dohodu, podľa vyjadrenia matky má len základné vzdelanie, preto súd aj vychádzal len z minimálnej mzdy v Českej republike, kde sa otec dlhodobo zdržiava, brigádnicke pracuje. Táto minimálna mzda je na rok 2019 určená vo výške 13 350 Kč (522,65 eur). Došlo k podstatnej zmene pomerov aj u maloletého, ktorý je o 10 rokov starší a sú podstatne zvýšené výdavky na jeho stravovanie, hygienu, ošatenie a vzdelávanie, krúžky.

30. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že je tu dôvod na zvýšenie výživného otcovi. V ustálenej súdnej praxi ohľadom určovania výživného je zaužívané, že výživné sa určuje pri žiakovi základnej školy v rozmedzí cca 20 % z príjmu otca deleno počet detí, ku ktorým má zákonnú vyživovaciu povinnosť. Súd postupoval týmto myšlienkovým pochodom a zistil, že 20 % z čistej mesačnej mzdy otca je 104,53 eur (20% z 522,65 eur). Súd prihliadal aj na to, že otec na mal. X. ničím navyše neprispieva, nestretávajú sa, otec o syna záujem neprejavuje a má dokonca nedoplatok na výživnom. Čiže výživné 104,53 eur je na dve deti a po vydelení dvomi súd dospel k výživnému na mal. Tomáša v sume 52,265, zaokrúhlene 52 eur mesačne. Navrhovateľka žiadala zvýšiť výživné na 150 eur, pričom vzhľadom na reálne možnosti a schopnosti otca mohol súd určiť výživné v súčasnosti len vo výške 52 eur. Súd prihliadal aj na to, že naposledy sa rozhodovalo o výške výživného pred 12 rokmi, nebolo zvyšované ani po nástupe dieťaťa na základnú školu. Súd zvýšil výživné od 18.6.2019, kedy bol podaný návrh a žiadala to tak i matka dieťaťa v konaní. Z týchto dôvodov aj zvýšil výživné na sumu 52 eur a takto určené výživné nehodnotí ako primerané veku a odôvodneným potrebám plnoletého dieťaťa, avšak obligatórne bral do úvahy možnosti a schopnosti rodičov. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že dieťa má znášať životnú úroveň svojich rodičov a podľa toho súd určuje i výživné.

31. Nakoľko súd zvýšil výživné otca od 18.6.2019, súd vyčíslil otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 18.6.2019 do 31.10.2019 v sume 83 eur. Nedoplatok bol vyčíslený za obdobie do 31.10.2019 z dôvodu, že rozhodoval 31.10.2019, t.j. po 15 dni v mesiaci. (K sume 83 eur dospel tak, že vychádzal z toho, že otec by mal riadne mesačne platiť výživné 33,19 eur a tak dopočítal mesačne rozdiel 52-33,19, t.j. 18,81 eur. T.j. za mesiace júl 2019 až október 2019 = 4 x 18,81 eur + za obdobie 18.6.2019-30.6.2019 v sume 22,53 eur mínus pomerná časť z pôvodne určeného výživného obdobia 1.6-17.6.2019(t.j. 18,80 eur). T.j. (4 x 18,81) + (22,53 - /33,19 - 18,80/). Spolu ide o sumu 83,38, zaokrúhlene 83 eur). Pokiaľ otec bežné výživné neplatí, je už na matke zrealizovať úkony na jeho vymáhanie súdnou cestou. Nedoplatok na zročnom výživnom súd povolil otcovi splácať mesačne po 10 eur mesačne vychádzajúc z praxe povoliť dlh splácať najviac po dobu 36 mesiacov, ale berúc v podtaz fakt, že v čase rozhodovania súdu otec neplatí žiadne výživné. Súd povolil dlh splácať z dôvodu, lebo v prvom rade je nutné platiť si bežné výživné.

32. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 C.m.p. veta prvá, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolať len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.